

komme til at staae fuldkommen klar. Jeg kan ikke Andet end beklage, at ærede Medlemmer, naar de dog mene, at Spørgsmaalet bør afgjøres af Lovgivningsmagten, alligevel kunne stemme for Posten i den Form, hvori den foreligger i Finantslovsforslaget, henholdende sig til det Haab, at det senere skulde staae i Thingets Magt, hvis det maatte blive misforstået med den Maade, hvorpaa Bevillingen er brugt, da at kunne stryge de 3,000 Rbd. Det er efter min Mening en meget upraktisk Maade at betragte Sagen paa. Jeg troer ikke, at det gaar saa let, som man antager, saaledes ved Finantsloven at forandre engang bestaaende Institutioner; jeg mener tværtimod, og det af meget gode Grunde, at man er meget varsom med at gjøre det, og i ethvert Tilfælde kan det ikke nægtes, at man da selv havde bidraget Meget til at fremkalde de Ulemper, hvorunder man var kommen til at lide. Jeg kan ikke bestemt modsigte det, naar et æret Medlem (Bloug) har fremført et Tilfælde, der med velberaad Hu fra Rigsdagens Side skulde være blevet overladt til administrativ Afgjørelse, uagtet det naturligt henhørte under Lovgivningsmagten; men jeg fremhævede ganske særligt og gjorde det fuldkommen klart, troer jeg, at det Hovedtilfælde, det store Tilfælde, som den ærede Minister sigtede til, havde et noget andet Sammenhæng, end det efter hans Ytringer kunde synes. Endelig maa jeg endnu tilføje, at det naturligvis aldrig kan have været min Tanke, at enhver Bestemmelse Examen vedkommende skulde nødvendig være en Lovgivnings sag. Nei, i alle mulige Forhold er der stedse Meget, som maa kunne afgjøres administrativt. Der kan komme en heel Række af Examenbestemmelser, jeg behøver ikke at tale om, i hvilke Bærelser Examen skal afholdes og Sigt, som kunne afgjøres af Administrationen. Der maa i alle Forhold være Noget, der vedkommer Lovgivningen, og Noget, der vedkommer Administrationen; selv hvor der er Tale om Noget, som utvivlsomt vedkommer Lovgivningen, er der dog altid Noget, som bør overlades til Administrationen. Lad os tage et ganske nærliggende Exempel, som ikke kan være undgaaet Rigsdagens Opmærksomhed. Da vi oprettede Landbohøjskolen, stillede vi det

da ganske hen, hvorledes der ved den skulde holdes Examen og hvorledes Forhold, Underviisningen vedkommende, skulde afgjøres? Eller paa den anden Side forbyhede vi os saaledes i disse Bestemmelser, at vi sagde, paa den og den Maade skal der examineres, saamange Spørgsmaal skulle være skriftlige og saamange mundtlige? Nei, vi undgik begge disse Yderligheder og kom der til en ganske simpel og i dette Spørgsmaal vistnok praktisk Afgjørelse, idet vi bestemte, hvilke Autoriteter der skulde være og efter hvilke forberedende Undersøgelser og paa hvilken Maade der skulde tages de fornødne Bestemmelser; man instituere et ganske eget Raad, Underviisningsraad, troer jeg, man kaldte det, og med Hensyn til dette fastsætter Loven, hvilke Medlemmer der skulle have Sæde deri, og hvad Ret der skulde tillægges dem med Hensyn til Beslutninger af denne Art. Naar man derfor nu vil instituere Examenkommissioner, vil man vist heller ikke falde paa at gaae ind paa detaljerede Bestemmelser, der passende maatte overlades Administrationen, men kun paa at fastsætte selve Kommissionernes Tilblivelse, deres Sammensætningsmaade osv.

Brock: Jeg skal ikke tillade mig at forlænge Debatten om denne Sag; men der er dog et enkelt Spørgsmaal, jeg troer at burde tillade mig til den høitærede Minister. Jeg vil tillade mig dette Spørgsmaal af Hensyn til det Standpunkt, jeg indtager til det foreliggende Forslag, som jeg ønskede at kunne give min Stemme, og med Hensyn til hvilket jeg derfor beklager at have maattet høre en Udtalelse af Ministeren om, at han under ingen Omstændigheder vil kunne modtage samme, men at han, hvis det finder Tilslutning her i Salen, vil see sig nødsaget til ved tredie Behandling at stille et Endringsforslag om, at den bevilgede Sum aldeles skulde udgaae. Det forekommer mig, at naar der allerede nu har ytret sig megen Tvivl om Hensigtsmæssigheden af en fuldstændig Omordning af vort Examenvesen, kan det ikke være Andet, end at der vil vise sig stor Meningsforskjel, naar det gjælder at anstille alvorlige Undersøgelser, der skulle føre til en Afgjørelse af Sagen, og at